

VIBORG
KOMMUNE

§ 16b Miljøtilladelse
af kvægproduktion på
Stabilvej 4
8830 Tjele

Dato for tilladelse:
26. maj 2021

DATABLAD

Husdyrbruget

Bedrift Cvr	32728375
Husdyrbrugets navn	Stabilvej 4
Beliggenhedsadresse	Stabilvej 4
Postnummer	8830
By	Tjele

Ansøger

Ansøgers navn	Morten Ilsoe Højgaard
Ansøgers adresse	Stabilvej 2
Ansøgers postnummer	8830
Ansøgers by	Tjele
Ansøgers telefon	24492703
Ansøgers email	hojgaard85@gmail.com

Konsulent

Konsulent Cvr	25529529
Konsulent virksomhedsnavn	Landbrug & Fødevarer F.m.b.a.
Konsulentnavn	Morten Lindgaard Jensen
Konsulentadresse	Agro Food Park 15
Konsulentpostnummer	8200
Konsulentby	Aarhus C
Konsulenttelefon	24930884
Konsulent-email	mlj@seges.dk

Ejendom

Ejendomsnummer	7910217274
CHR numre	41230

Matrikler på ejendomsnummer

Matrikel: 2c - Pederstrup By, Pederstrup
Matrikel: 2h - Pederstrup By, Pederstrup
Matrikel: 2n - Pederstrup By, Pederstrup

Dato for tilladelse: 26. maj 2021

Tilladelsen er udarbejdet af:

Finn Larsen
Civilingeniør
Viborg Kommune
Teknik og Miljø
Prinsens Alle 5
8830 Tjele

INDHOLDSFORTEGNELSE

Datablad	1
Indholdsfortegnelse.....	2
1 Resumé og samlet vurdering	4
1.1 Ansøgning om miljøtilladelse	4
1.2 Afgørelse	4
1.3 Ikke teknisk resumé	4
2 Vilkår for kvægproduktionen, Stabilvej 4, 8830 Tjele	6
3 Basisoplysninger	9
3.1 Offentlighed	9
3.2 Meddelelsespligt – anlæg, ejerforhold	9
3.3 Gyldighed	9
4 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold.....	10
4.1 Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv.....	10
4.2 Placering i landskabet	11
4.3 Staldindretning.....	11
5 Husdyrgødning.....	15
5.1 Gødningstyper, -mængder og opbevaring.....	15
6 Nabopåvirkning	16
6.1 Lugt.....	16
6.2 Fluere og skadedyr	17
6.3 Støj	17
6.4 Støv.....	18
6.5 Transport.....	19
6.6 Affald	20
6.7 Lys.....	21
7 Øvrige påvirkninger fra husdyrbruget.....	22
7.1 Spildevand.....	22
7.2 råvarer og hjælpestoffer	22
7.3 Driftsforstyrrelser eller uheld.....	22
8 Naturområder.....	23

8.1	Ammoniak og natur.....	23
9	Bedste tilgængelige teknik (BAT)	26
10	Samlet konklusion	28
11	Godkendelsens gyldighed, klagevejledning og underretning	29
11.1	Godkendelsens gyldighed	29
11.2	Klagevejledning og søgsmål	29
11.3	Underretning om tilladelsen	30

1 RESUMÉ OG SAMLET VURDERING

1.1 ANSØGNING OM MILJØTILLADELSE

Morten Ilsøe Højgaard har siden 2016 haft tilladelse til en årlig produktion på 475 slagtekalve og et tilsvarende antal småkalve, i alt 177,68 DE, på ejendommen Stabilvej 4, 8830 Tjele.

Morten Ilsøe Højgaard ønsker nu at stille sin produktionsejendom på Stabilvej 4, 8830 Tjele til rådighed for forskning og undersøgelser til gavn for kvægbruget.

Ejendommen ønskes godkendt med en fleksibilitet, der gør det muligt at lave forsøg med alle kvægtyper i de eksisterende stalde. På ejendommen findes der endvidere en gyllebeholder, som fortsat ønskes anvendt.

Morten Ilsøe Højgaard har derfor den 6. maj 2021 indsendt en ansøgning om miljøtilladelse efter husdyrbrugslovens § 16b på ejendommen.

IT-Ansøgningskemaet har skema nr. 227186.

1.2 AFGØRELSE

Viborg Kommune har vurderet, at der kan meddeles tilladelse til det ansøgte i henhold til de gældende regler. Miljøtilladelsen meddeles i henhold til § 16b, stk. 1 i Husdyrbrugloven (Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv.) og i henhold til Godkendelsesbekendtgørelsen (Bekendtgørelse nr. 2256 af 29. november 2020).

Miljøtilladelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og betinget af de fastsatte vilkår. Miljøtilladelsen indeholder desuden en miljøteknisk redegørelse samt kommunens bemærkninger og vurdering af de miljømæssige virkninger på naturen, miljøet og naboer.

Miljøtilladelsen meddeles under forudsætning af, at de til enhver tid generelle miljøregler overholdes herunder reglerne i den til enhver tid gældende Husdyrgødningsbekendtgørelse (Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring og anvendelse af gødning, nr. 1176 af 23. juli 2020).

1.3 IKKE TEKNISK RESUMÉ

Produktion

Driftsbygningerne på Stabilvej 4 består af 4 kvægstalde med et samlet produktionsareal på 1.400 m². Dertil kommer en gyllebeholder på 400 m³, en halmlade, et maskinhus og en ældre vognport.

Der bygges ikke nyt i ansøgt drift. Ansøger ønsker med miljøtilladelsen mulighed for frit at kunne veksle mellem alle typer kvæg i alle stalde.

Placering

Stabilvej 4 ligger ca. 1,3 km nordøst for byzone i Løvel. Driftsbygningerne ligger inden for et område, der i kommuneplanen er udpeget som værdifuldt landbrugsområde.

Der er hverken beskyttede jorddiger, fredede fortidsminder, kulturhistoriske- eller geologiske interesseområder ved driftsbygningerne. Nærmeste Natura 2000 område ligger ca. 1,2 km nordøst for

ejendommen.

Husdyrgødning

Flydende husdyrgødning opbevares dels i ejendommens gyllebeholder på 400 m³, dels i 600 m³ gyllekælder under Stald 1 og en fortank ved stald nr. 3 med en kapacitet på 30 m³. Dybstrøelse køres så vidt muligt ud til direkte nedpløjning eller opbevares i markstak. Det forventes, at der bruges halmpiller som bundmateriale i dybstrøelsesboksene for at opretholde et højt hygiejniveau og for at fremme komposteringsprocessen.

Støv, støj og fluer

Støvgener fra gården forventes ikke at give væsentlige gener. Al transport til og fra bedriften skal planlægges og foregå ved hensynsfuld kørsel, så omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Støj fra produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter forventes generelt ikke at give anledning til væsentlige gener for de omkringliggende nabobeboelser.

Der vil være tiltag til forebyggelse af fluegener bl.a. ved brug af halmpiller, der medvirker til at skabe et tørt miljø, der begrænser muligheden for opformering af fluer.

Lugt

Lugtgenekriterierne er overholdt i forhold til alle kategorier af naboer. Det betyder, at de krav der er fastsat i lovgivningen i forhold til hvor meget det må lugte ved nærmeste nabo, nærmeste samlede bebyggelse samt byzone er overholdt. Dette betyder ikke, at naboer ikke vil kunne opleve lugtgener, men kun i et omfang, der i henhold til lovgivningen må accepteres, når man bor i landzone.

Ammoniakbelastning og særlig værdifuld natur

Afskæringskriterier i forhold til Kategori 1, Kategori 2 og Kategori 3 natur overholdes af projektet. Nærmeste Kategori 1 natur ligger ca. 1,2 km nordøst for indenfor Natura 2000 område nr. nr. 30: Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested og Nørre Ådal, Skravad Bæk.

Nærmeste Kategori 2 natur er et overdrev, der ligger ca. 1 km vest for ejendommen.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring og udbringning af dybstrøelse og gylle, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som tilfredsstillende.

BAT

For en tilladelse efter § 16b i Husdyrbrugloven betragtes overholdelse af gældende love og bekendtgørelser som værende BAT.

Samlet konklusion.

Viborg Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg. Desuden vurderer Viborg Kommune, at husdyrbruget efter udvidelsen kan drives uden væsentlige indvirkninger på miljøet, når vilkårene i denne tilladelse overholdes.

2 VILKÅR FOR KVÆGPRODUKTIONEN, STABILVEJ 4, 8830 TJELE

Generelle vilkår:

- 1) Ejendommen skal indrettes og drives i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet med de ændringer, der fremgår af miljøtilladelsens vilkår.
- 2) Tilladelsen omfatter husdyrproduktionen på ejendommen Stabilvej 4, 8830 Tjele, CVR nr. 32728375.
- 3) Den der er ansvarlig for driften, skal underrette kommunen, før landbruget foretager følgende:
  - Ejerskifte af virksomhed
  - Hel eller delvis udskiftning af driftsherre
  - Indstilling af driften for en længere periode
- 4) Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøtilladelsen på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med vilkårene i miljøtilladelsen.

Produktionen:

- 5) Produktionsarealet på 1.400 m² fordelt på 4 stalde tillades drevet med dyretypen:

Alle kvæg

Staldgulve og produktionsarealer skal være som beskrevet i nedenstående skema:

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Stald 1	556	Blandet ventilation	6 m	(#418760) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	456
Stald 2	607	Blandet ventilation	3 m	(#419636) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	600
Stald 3	423	Blandet ventilation	3 m	(#419637) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med fast gulv	0	269
Stald 4	198	Blandet ventilation	3 m	(#420923) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	75
Sum						1400

- 6) Alle forsøg med anvendelse af ny teknologi, der kan have betydning for forureningen fra anlægget, skal anmeldes til kommunen med henblik på vurdering af, om der er tale om godkendelsespligtige ændringer.

Husdyrgødning

- 7) Til produktionen kan benyttes en gyllebeholder med et overfladeareal på 93 m².
- 8) Hvis der foretages ændringer, som har indflydelse på størrelsen af den tilstrækkelige opbevaringskapacitet, skal der indsendes en ny opgørelse til kommunen.

Lugt:

- 9) Hvis tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til flere lugtgener for omboende end forventet, skal ejeren af ejendommen få udarbejdet en handlingsplan for reduktion af generne (dog højst en gang årligt). Handlingsplanen skal godkendes af Viborg Kommune og derefter gennemføres. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af husdyrbruget.

Fluer og skadedyr

- 10) Der skal løbende foretages observationer, således angreb af skadedyr opdages. Ved angreb skal der igangsættes tiltag til bekæmpelse af skadedyr efter retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Støj

- 11) Den eksterne støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel må i intet punkt - målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd niveauer i dB(A).

	Kl.	Referencetidsrum	dB(A)
Mandag - fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	8 timer	55
Lørdag	14-18	8 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	½ time	40
Maksimalværdi	22-07	-	55

- 12) Hvis tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj er velbegrundede, kan tilsynsmyndigheden bestemme, at virksomheden skal dokumentere, at grænseværdierne for støj er overholdt, dog højst 1 gang årligt. Dokumentationen skal sendes til tilsynsmyndigheden sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen/beregningen. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som "Miljømåling – ekstern støj" af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling og beregning efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, p.t. nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder.

Støv

- 13) Husdyrbruget må ikke uden for ejendommens areal give anledning til støvgener, som Viborg Kommune vurderer til at være væsentlige.
- 14) Opbevaring og håndtering af virksomhedens foder/råvarer, bygningers og siloers konstruktion samt husdyrbrugets drift i øvrigt må ikke give anledning til støvgener, der efter Viborg Kommunes vurdering medfører gener for omgivelserne.

Transport

- 15) Transport til og fra ejendommen skal altid tilrettelægges således, at der tages størst muligt hensyn til omgivelserne med hensyn til minimering af lugt-, støj- og støvgener mv.

Affald:

- 16) Arealerne omkring bygningerne og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald mv.

- 17) Bedriftens olie- og kemikalieaffald skal til enhver tid opbevares i tæt emballage, afskærmet mod nedbør og uden mulighed for afløb til kloak, jord, overfladevand eller grundvand. Opbevaringen skal ske således, at der er opsamlingskapacitet til en mængde, svarende til rumindholdet af den størst benyttede beholder.
- 18) Påfyldning af diesel m.v. skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, så spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

3 BASISOPLYSNINGER

3.1 OFFENTLIGHED

Viborg Kommune har foretaget nabohøring i sagen den 11. maj 2021 med frist på 2 uger til at fremsende bemærkninger.

Viborg Kommune har ikke modtaget bemærkninger til ansøgningen i høringsfasen.

3.2 MEDDELELSESPLOIGT – ANLÆG, EJERFORHOLD

Ændring af anlæg skal meldes til Viborg Kommune, som afgør om ændringerne på bedriften udløser krav om tillæg til denne miljøtilladelse eller en ny miljøgodkendelse. Skift i ejerforhold for ejendommen skal desuden meddeles til Viborg Kommune.

3.3 GYLDIGHED

En tilladelse skal udnyttes inden for 6 år.

Hvis en tilladelse, der er udnyttet, efterfølgende ikke har været helt eller delvis udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af tilladelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år.

Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 pct. af det tilladte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 pct. af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav. Herefter gælder fortsat, at der kan ske helt eller delvist bortfald af tilladelsen, hvis der ikke sker udnyttelse (jf. de 25 %) af produktionsretten i 3 på hinanden følgende år.

GENERELLE VILKÅR

På baggrund af ovenstående afsnit fastsættes følgende generelle vilkår:

1. Ejendommen skal indrettes og drives i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet med de ændringer, der fremgår af miljøtilladelsens vilkår.
2. Tilladelsen omfatter husdyrproduktionen på ejendommen Stabilvej 4, 8830 Tjele, CVR nr. 32728375.
3. Den der er ansvarlig for driften, skal underrette kommunen, før landbruget foretager følgende:
  - Ejerskifte af virksomhed
  - Hel eller delvis udskiftning af driftsherre
  - Indstilling af driften for en længere periode
4. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøtilladelsen på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med vilkårene i miljøtilladelsen.

4 HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

4.1 BYGGE- OG BESKYTTELSESLINIER, FREDNINGER MV.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Husdyrbruget er placeret nordøst for Løvel. Husdyrbruget ligger ikke indenfor naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser, beskyttelseslinjer eller byggelinjer.

Afstandskravene i husdyrbruglovens § 6 om forbudszoner gælder ved etablering, udvidelse og ændring af eksisterende husdyranlæg. Udvidelser og ændringer er ikke tilladt i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv og erhvervsformål eller er udlagt til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignede i en afstand mindre end 50 meter fra ovennævnte områder.

Afstandskravene i § 6 i husdyrbrugloven er overholdt på nær afstandskravet til nabobeboelse. Afstanden til nabobeboelsen på Stabilvej 5 er kun 35 m fra bygning 4, medens de øvrige bygninger ligger over 50 m fra nabo. Forbuddet gælder dog kun, hvis der foretages ændringer, der medfører "forøget forurening" inden for forbudszonen. Det aktuelle projekt medfører ikke forøget forurening og på den baggrund er projektet ikke i konflikt med forbudszonen i forhold til nabobeboelse.

I henhold til § 7 er det ikke tilladt at etablere, udvide eller ændre husdyranlæg, hvis afstanden til ammoniakfølsomme naturtyper (enten inden eller udenfor internationale naturbeskyttelsesområder) er mindre end 10 meter. Afstandskravene til § 7 i husdyrgodkendelsesloven er overholdt.

I henhold til husdyrlovens §8 er etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug og udvidelse eller ændring heraf, der medfører forøget forurening, ikke tilladt inden for følgende afstande:

- 1) 25 m til vandforsyningsanlæg, der ikke er til almen vandforsyning.
- 2) 50 m til vandforsyningsanlæg til almen vandforsyning.
- 3) 15 m til vandløb (herunder dræn) og søer større end 100 m², jf. dog stk. 2.
- 4) 15 m til offentlig vej og privat fællesvej.
- 5) 25 m til levnedsmiddelvirksomhed.
- 6) 15 m til beboelse på samme ejendom.
- 7) 30 m til naboskel.

Husdyranlægget på Stabilvej 4 overholder ikke umiddelbart afstandskravet til dels vandboring, idet der kun er ca. 14 m til vandboring fra stald 4, dels afstandskravet til vej, idet både stald 3 og 4 samt gyllebeholderen ligger ned til 2,5 m fra vej.

I forbindelse med det ansøgte sker der dog ikke etablering af nye husdyranlæg, og beregningerne i husdyrgodkendelse.dk viser, at de ansøgte ændringer ikke medfører forøget forurening.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Stabilvej 4 overholder afstandskravene i Husdyrbruglovens § 6,7 og 8, idet det ansøgte ikke medfører forøget forurening.

4.2 PLACERING I LANDSKABET

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Stabilvej 4 ligger ca. 1,3 km nordøst for byzone i Løvel. Der bygges ikke nyt.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at anlægget efter udbygningen fortsat vil fremstå som et samlet hele. Viborg Kommune vurderer, at produktionen ikke vil forringe de landskabelige, kulturhistoriske, naturmæssige, geologiske eller rekreative værdier i området, idet der ikke bygges nyt.

4.3 STALDINDRETNING

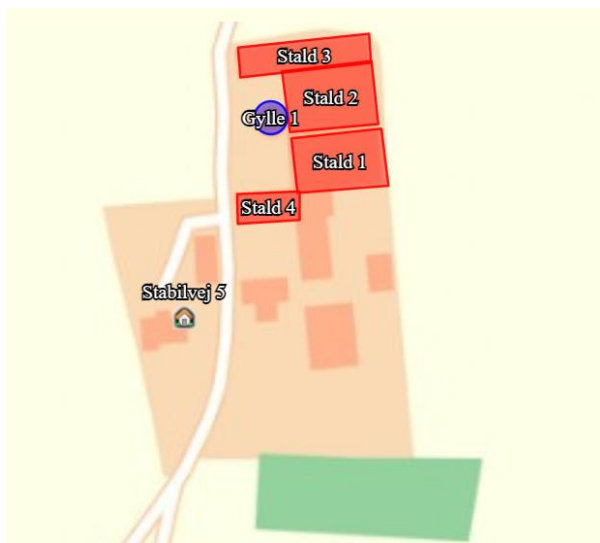
MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

De nuværende driftsbygninger på Stabilvej 4 består af 4 kvægstalde med et samlet produktionsareal på 1.425 m². Dertil kommer en gyllebeholder på ca. 400 m³, en halmlade, et maskinhus og en ældre vognport.

I 2016 blev produktionen på Stabilvej 4 godkendt til en årlig produktion på 475 slagtekalve og et tilsvarende antal småkalve, i alt 177,68 DE. Nu ønskes ejendommen stillet til rådighed for forskning og undersøgelser til gavn for kvægbruget. Produktionsarealet reduceres en smule til 1.400 m².

Detaljeret oversigt over stalde, dyretyper, staldsystem og teknologi i 8-årsdrift, nudrift og ansøgt drift kan ses i nedenstående skema. I figur 1 og figur 2 er vist en situationsplan for anlægget.

Figur 1. Stalde og gyllebeholder.

Figur 2. Anlægsoversigt.

Tabel 1. Stalde og dyretyper.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Stald 1	556	Blandet ventilation	6 m	(#418760) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	456
Stald 2	607	Blandet ventilation	3 m	(#419636) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	600
Stald 3	423	Blandet ventilation	3 m	(#419637) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med fast gulv	0	269
Stald 4	198	Blandet ventilation	3 m	(#420923) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	75
Sum						1400

Nudrift						
Stald 1	556	Blandet ventilation	6 m	(#420925) Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	456
Stald 2	607	Blandet ventilation	3 m	(#420926) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	600
Stald 3	423	Blandet ventilation	3 m	(#420927) Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Sengestald med fast gulv	0	269
Stald 4	198	Blandet ventilation	3 m	(#420928) Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	100
Sum						1425
8 års drift						
Stald 1	556	Blandet ventilation	6 m	(#420929) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	456
Stald 2	607	Blandet ventilation	3 m	(#420930) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	600
Stald 3	423	Blandet ventilation	3 m	(#420931) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	0	269
Stald 4	198	Blandet ventilation	3 m	(#420932) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	100
Sum						1425

Der er søgt om tilladelse til fuld flex (Alle kvæg) i alle stalde, så ansøger kan få mest mulig fleksibilitet i sin produktion. Der kan således i alle stalde frit veksles mellem alle typer kvæg på den pågældende gulvtype.

Som udgangspunkt vil der i nødvendigt omfang blive inddraget BAT-teknologier, hvilket afhænger af hvilke forsøg der udføres på ejendommen. Typisk vil det være nye BAT-teknologier der ville blive testet, men som produktionen ansøges i dag, sættes der ikke særskilt teknologi ind nu.

Viborg Kommune stiller ikke vilkår til anvendelse af en bestemt BAT teknologi, men der stilles vilkår om, at der skal fremsendes oplysninger om et hvert skift i anvendelse af BAT teknologi, idet Kommunen i den forbindelse vurderer, om den nye teknologi udløser godkendelsespligt.

På det store areal med dybstrøelse vil der være forsøg med opstaldning af goldkøer, og der forventes ikke nogen større gødningsproduktion. Gødningen vil blive kørt ud til direkte nedpløjning og i visse situationer lagt som kompost i markstak, hvilket foregår under hensyn til krav i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Ved visse forsøg vil strøelse primært bestå af halmpiller, som vil blive smidt i gyllebeholderen og indgå som flydende husdyrgødning

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det er størrelsen af produktionsarealet (staldarealet, som dyrene har adgang til) samt dyre- og gulvtypen, der er afgørende for produktionens miljømæssige belastning. Der stilles derfor vilkår om, at det angivne produktionsareal, gulv- og dyretype overholdes.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for produktionen:

- 5) Produktionsarealet på 1.400 m² fordelt på 4 stalde tillades drevet med dyretype: Alle kvæg

Staldgulve og produktionsarealer skal være som beskrevet i nedenstående skema:

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Stald 1	556	Blandet ventilation	6 m	(#418760) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	456
Stald 2	607	Blandet ventilation	3 m	(#419636) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	600
Stald 3	423	Blandet ventilation	3 m	(#419637) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med fast gulv	0	269
Stald 4	198	Blandet ventilation	3 m	(#420923) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	75
Sum						1400

- 6) Alle forsøg med anvendelse af ny teknologi, der kan have betydning for forureningen fra anlægget, skal anmeldes til kommunen med henblik på vurdering af, om der er tale om godkendelsespligtige ændringer.

5 HUSDYRGØDNING

5.1 GØDNINGSTYPER, -MÆNGDER OG OPBEVARING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Alt afhængig af hvilke forsøg, der bliver udført, vil der være varierende mængder af husdyrgødning. Det forventes, at opbevaringsbehovet for flydende husdyrgødning kan opfyldes med den eksisterende gylletank og gyllekanaler.

Hvis forsøg gør det nødvendigt med en øget opbevaringskapacitet, vil der blive lavet aftale med relevante muligheder.

Gyllebeholderen har en kapacitet på ca. 400 m³.

Stald 1 har gyllekælder under hele arealet svarende til ca. 600 m³.

Fortanken ved stald nr. 3 har kapacitet på 30 m³.

Samlet gyllekapacitet er ca. 1.030 m³.

Dybstrøelse vil blive kørt ud til direkte nedpløjning og i visse situationer lagt som kompost i markstak, hvilket foregår under hensyn til krav i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Ved visse forsøg vil strøelse primært bestå af halmpiller, som vil blive smidt i gyllebeholderen og indgå som flydende husdyrgødning

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen til den producerede mængde husdyrgødning.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for opbevaring og håndtering af husdyrgødning:

- 7) Til produktionen kan benyttes en gyllebeholder med et overfladeareal på 93 m².
- 8) Hvis der foretages ændringer, som har indflydelse på størrelsen af den tilstrækkelige opbevaringskapacitet, skal der indsendes en ny opgørelse til kommunen.

6 NABOPÅVIRKNING

6.1 LUGT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Lugt fra husdyrbrug kommer primært fra stalde og fra beholdere til opbevaring af fast eller flydende husdyrgødning. På Stabilvej 4 er der fokus på at reducere lugtgenerne ved at overdække gyllebeholderen med et tæt flydelag og ved at rengøre staldene jævnligt. Håndtering af gylle foregår under opsyn for at undgå spild og deraf følgende lugtgener. Ved udspredning af gylle følges lovens krav, hvilket også bidrager til at reducere lugten mindst muligt.

I forbindelse med tilladelsen er der lavet en konkret lugtberegning af det ansøgte i www.husdyrgodkendelse.dk. Lugtberegningen er lavet efter den nye lugtvejledning og FMK-vejledningen, hvor der fastsættes en geneafstand til byzone, samlet bebyggelse og nabobeboelse. Beregningen viser, om lovens krav til de enkelte områder er overholdt. Hvis den faktiske afstand til området er længere end geneafstanden, er lovens krav overholdt.

Nærmeste nabobeboelse er Stabilvej 5.

Skringstrup vurderes at være den nærmeste samlet bebyggelse ca. 4,7 km fra produktionsanlægget. Nærmeste byzone er Løvel som ligger ca. 1,5 km. fra produktionsanlægget.

Tabel 3. Lugtgeneafstande.

Samlet resultat af lugtberegning ? i

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt	
 Stabilvej 5	0	FMK	65,9	65,9	81,8	Ja	▼
 Aalborgvej 202	0	FMK	65,9	65,9	950,3	Ja	▼
 Skringstrup	0	FMK	117,1	117,1	4762,6	Ja	▼
 Løvel	0	FMK	208,3	208,3	1503,2	Ja	▼

Kumulationen er for alle beregninger angivet til 0. Det betyder, at der ikke er indregnet lugtbidrag fra andre husdyrbrug i det punkt, hvortil beregningen er foretaget. Konsekvenszonen, der her er beregnet til 244 meter, angiver den afstand fra husdyrbruget, hvorfra man må forvente indimellem at kunne fornemme lugt fra produktionen. Lovens krav til lugt er overholdt i alle tilfælde.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERINGER

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser inden for de tre typer er overholdt. Viborg Kommune vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for lugt:

- 9) Hvis tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til flere lugtgener for omboende end forventet, skal ejeren af ejendommen få udarbejdet en handlingsplan for reduktion af generne (dog højst en gang årligt). Handlingsplanen skal godkendes af Viborg Kommune og derefter gennemføres. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af husdyrbruget.

6.2 FLUER OG SKADEDYR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ved at bruge halmpiller eller træpiller som strøelse i dybstrøelsesstaldene vil bunden altid være tør, hvilket modvirker, at staldfluer opformerer sig i gødningsmåtten. Det betyder at der ikke vil bruges kemikalier, men alene forebyggende tiltag.

I staldene med spalter og gyllekanal vil der, jævnfør AT-anvisning, blive rundskyllet, hvilket holder fluetrykket nede, idet der ikke er tørstof i flydelaget, der kan være gunstigt for opformering af fluer.

Rottebekæmpelse vil blive udført efter anvisning fra kommunen og den statslige skadedyrsanvisning.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr som rotter. Disse gener skal afhjælpes.

Baseret på oplysningerne vedr. bekæmpelse af skadedyr og fluegener vurderer Viborg Kommune, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for bekæmpelse af fluer og skadedyr:

- 10) Der skal løbende foretages observationer, således angreb af skadedyr opdages. Ved angreb skal der igangsættes tiltag til bekæmpelse af skadedyr efter retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

6.3 STØJ

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Støj og vibrationer på husdyrbrug kan forekomme fra af- og pålæsning af dyr, fra transport og håndtering af foder, kørsel med landbrugsmaskiner og øvrig transport til og fra ejendommen.

Antal daglige transporter vil ligge på 1-2, men kan svinge alt efter hvilke forsøg der gennemføres

Transporter til og fra ejendommen vil primært foregå i dagtimerne, mens støj fra dyrene må forventes hele døgnet.

Rystelser

Virksomheden vil overholde grænseværdier for lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt og internt miljø fra Orientering fra Miljøstyrelsen, nr. 9, 1997 Tabel 1 og 2. Ansøger vurderer at lavfrekvensstøj ikke bliver et problem.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at støjen fra produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støjgener for de omkringliggende nabobeboelser.

Hvis der indkommer klager over støj fra produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter, vil Kommunen indhente dokumentation for, at støjkravene i Miljøstyrelsens vejledning "Ekstern støj fra virksomheder" overholdes.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

- 11) Den eksterne støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel må i intet punkt - målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A).

	Kl.	Referencetidsrum	dB(A)
Mandag - fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	8 timer	55
Lørdag	14-18	8 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	½ time	40
Maksimalværdi	22-07	-	55

- 12) Hvis tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj er velbegrundede, kan tilsynsmyndigheden bestemme, at virksomheden skal dokumentere, at grænseværdierne for støj er overholdt, dog højest 1 gang årligt. Dokumentationen skal sendes til tilsynsmyndigheden sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen/beregningen. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som "Miljømåling – ekstern støj" af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling og beregning efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, p.t. nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder.

6.4 STØV

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der kan forventes minimale støvgener i forbindelse med transporter til og fra ejendommen. Støvgener søges mindsket via hensynsfuld kørsel forbi beboelse.

Idet der ikke foregår foderproduktion af tørvarer på ejendommen, vil der ikke være støv der påvirker omgivelserne.

Husdyrproduktionen støver ikke, og det samme gælder strøelsen, idet der ikke bruges mekanisk strømaskine, men primært træ eller halmpiller.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Med hensyn til støvgener fra gården forventes dette ikke at give væsentlige problemer. Dog henvises der til god landmandspraksis, så al transport til og fra bedriften skal, for at begrænse støvgener, foregå ved hensynsfuld kørsel. Desuden skal alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, så omgivelserne påvirkes mindst muligt.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

- 13) Husdyrbruget må ikke uden for ejendommens areal give anledning til støvgener, som Viborg Kommune vurderer til at være væsentlige.
- 14) Opbevaring og håndtering af virksomhedens foder/råvarer, bygningers og siloers konstruktion samt husdyrbrugets drift i øvrigt må ikke give anledning til støvgener, der efter Viborg Kommunes vurdering medfører gener for omgivelserne.

6.5 TRANSPORT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ved transporter til og fra ejendommen, søger ansøger altid at udvise størst muligt hensyn til omgivelserne, så der ikke opstår unødvendige gener.

Antallet af transporter forventes ikke at stige som følge af projektet.

Antal transporter fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 4. Transporter.

Transporttype. Traktor + vogn = TV; Lastbil = LB	Antal nudrift	Antal, ansøgt drift	Bemærkninger
Dyr ud/ind, TV	52	52	Det er primært transporter imellem Stabilvej 2 og 4
Fuldfoder	180	180	Det er primært transporter imellem Stabilvej 2 og 4
Dyr ud (til slagteri), LB	20	20	
Levering af tilskudsfoder, LB	4	4	

Korn, halm og hø (fra høst), TV	34	34	I løbet af ca. 14 dage i høstsæson
Gyllekørsler (udbringning), TV	50	50	I løbet af meget kort tid i forårssæsonen
Gyllekørsler (Flytning), TV	20	20	Fordelt på 2 dage i løbet af året
Diesel, LB	3	3	
Døde dyr, TV	1	1	Efter behov – meget sjældent
Affaldstransporter, LB	52	52	
I alt	416	416	

Transporter til og fra ejendommen foregår på Stabilvej. Oversigtsforholdene er gode, og selv om der er en del træer langs vejen, er der ikke noget, der forstyrrer udsynet ved kørsel til og fra ejendommen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det er Viborg Kommunes vurdering, at hvis transport til og fra ejendommen foregår ved hensynsfuld kørsel, og hovedparten af transporten primært foregår indenfor normal arbejdstid, kan dette foregå uden væsentlige miljømæssige gener for de omkringboende.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for transport

- 15) Transport til og fra ejendommen skal altid tilrettelægges således, at der tages størst muligt hensyn til omgivelserne med hensyn til minimering af lugt-, støj- og støvgener mv.

6.6 AFFALD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Affald fra produktionen vil typisk være:

- Fodersække
- Foderrester
- Medicinsk udstyr
- Overtrækstøj og handsker

Alt affald vil blive håndteret iht. Viborg Kommunes affaldsdirektiv. Dvs. medicinsk udstyr afleveres på apoteket. Plastik, papir, engangstøj mv. opbevares i sække og afleveres til eller afhentes af den kommunale erhvervsrenovation. Alternativt flyttes det til Stabilvej 2.

Foderrester bliver smidt i gyllebeholderen.

Der er fokus på korrekt håndtering af affald på ejendommen, hvor alt sorteres, opbevares og bortskaffes i henhold til kommunens regulativer.

Der er ikke olie, spildolie eller lignende farligt affald.

Døde dyr opbevares under kadaverkappe ved indkørslen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Håndtering af døde dyr skal leve op til kravene i Bekendtgørelse om opbevaring af døde produktionsdyr, Bekendtgørelse nr. 558 af 1. juli 2011. Deraf følger, at animalsk affald, herunder selvdøde dyr, skal opbevares i lukket beholder. Opbevaring af døde dyr skal være placeret på et egnet sted, så der i tidsrummet indtil afhentningen ikke opstår uhygiejniske forhold herunder adgang for omstrefjende dyr.

Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen. Bortskaffelsen skal i øvrigt ske i overensstemmelse med kommunes affaldsregulativ.

Affald skal opbevares og bortskaffes efter kommunens regulativ for erhverv. Det indebærer følgende:

- Ejendommens dagrenovation og erhvervsaffald må ikke sammenblandes.
- Der må ikke foretages afbrænding af affald på ejendommen.
- Rester af lægemidler og kanyler fra dyrehold betragtes som "klinisk affald" og skal bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler om bortskaffelse af affald.

Viborg Kommune vurderer, med de stillede vilkår, at der ikke vil være problemer med hensyn til opbevaring af kemikalier, olie og brændstof på bedriften.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår vedr. affald:

- 16) Arealerne omkring bygningerne og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald mv.
- 17) Bedriftens olie- og kemikalieaffald skal til enhver tid opbevares i tæt emballage, afskærmet mod nedbør og uden mulighed for afløb til kloak, jord, overfladevand eller grundvand. Opbevaringen skal ske således, at der er opsamlingskapacitet til en mængde, svarende til rumindholdet af den størst benyttede beholder.

6.7 LYS

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I staldene er lyset tændt efter behov i tidsrummet 6-22. I forhold til nabo er der beplantning, som slører eventuelle gener fra belysning.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at der ikke er lys, som kan virke generende for naboer eller passerende trafik. Det vurderes således, at belysningen ikke vil give anledning til væsentlige problemer eller gener for omkringboende eller landskabelige hensyn, og der stilles ikke vilkår.

7 ØVRIGE PÅVIRKNINGER FRA HUSDYRBRUGET

7.1 SPILDEVAND

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Rengøringsvand fra vask af stalde tilføres gyllebeholder og udbringes som flydende husdyrgødning. Husspildevand føres via mekanisk rensning i form af bundfældningstank til nedsivningsanlæg. Tagvand fra driftsbygninger ledes på jorden.

Der foretages ingen ændringer af udledningen af tag- og overfladevand.

Der foretages ikke vask af maskiner på ejendommen.

7.2 RÅVARER OG HJÆLPESTOFFER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er ingen olietanke på ejendommen.

Der forefindes ikke bekæmpelsesmidler på ejendommen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg kommune vurderer, med de stillede vilkår, at der ikke vil være problemer med hensyn til opbevaring af kemikalier og olie på bedriften.

VILKÅR

- 18) Påfyldning af diesel m.v. skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, så spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

7.3 DRIFTSFORSTYRRELSER ELLER UHELD

Det er Viborg Kommunes vurdering, at de generelle regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen om indretning m.v. af gyllebeholdere i tilstrækkelig grad ville sikre mod risikoen for uheld m.v. og deraf følgende udslip.

8 NATUROMRÅDER

8.1 AMMONIAK OG NATUR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Beregninger, der er fortaget ud fra beregningsmetoderne i godkendelsesbekendtgørelsen, viser, at fordampningen af ammoniak fra ansøgt produktion er 1609 kg N/år, se tabel 5.

Tabel 5. Ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager).

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	1571,9	37,0	1608,9
Nudrift	1386,6	37,0	1423,6
8 års-drift	1600,9	37,0	1637,9

Afskæringskriterier i forhold til natur

Der gælder følgende fastlagte krav til hvor meget kvælstof, der må afsættes på forskellige kategorier af omkringliggende natur:

Tabel 6. Afskæringskriterier i forhold til natur.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1 Kategori 1 natur omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000 områder), som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagt af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000 planlægningen.	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden ^{*)} : 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.

<p>Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2</p> <p>Kategori 2 natur omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: Højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.</p>	<p>Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.</p>
<p>Kategori 3.</p> <p>Kategori 3 natur omfatter; Heder, moser og overdrev udenfor Natura 2000 områderne, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3, samt ammoniakfølsomme skove.</p>	<p>Max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.</p>

I IT-ansøgningssystemet er beregnet ammoniakdeposition på de nærmeste naturområder i de respektive kategorier. Resultaterne fremgår af nedenstående skema.

Tabel 7. Ammoniakdeposition.

Samlet resultat af ammoniakberegninger ? i

Samlet emission: **1608,9** (kg NH₃-N/år)   Meremission (8 års-drift): **-29,0** (kg NH₃-N/år)   Meremission (nudrift): **185,3** (kg NH₃-N/år)

Oversigt af naturpunkter ? i

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):	
					8-års drift	Nudrift:		
Lovns Bredning	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1	▼
Overdrev 1	Kategori 2	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1	▼
Hede 1	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,1	0,5	▼

Kategori 1 natur.

Nærmeste Kategori 1 natur ligger ca. 1,2 km nordøst for anlægget i form af en skovbevokset tørvemose indenfor Natura 2000 område nr. 30: Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simsted og Nørre Ådal, Skravad Bæk. Totalbelastningen hertil fra stald og lager er beregnet til 0,1 kg N/ha/år i ansøgningssystemet. Kravet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er derfor overholdt.

Kategori 2 natur.

Nærmeste kategori 2 natur er et overdrev, der ligger ca. 960 m vest for Stabilvej 4. Totalbelastningen til dette

areal fra stalde og lagre på Stabilvej 4 er beregnet til 0,1 kg N/ha/år i ansøgningsystemet. Kravet er derfor overholdt.

Kategori 3 natur.

Intet Kategori 3 natur modtager en merdeposition, og en konkret vurdering af de enkelte områder er dermed overflødig.

Bilag IV arter

Bilag IV arter vil typisk have leve- og ynglesteder i og i nærheden af de beskyttede naturområder. Hvis disse naturområder påvirkes og ændres i negativ retning, kan det derfor medvirke til forringede levevilkår for bilag IV arterne.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at det planlagte projekt ikke vil påvirke Kategori 1, 2 og 3 natur væsentligt.

Ammoniakfordampning, som følge af denne tilladelse, vurderes til heller ikke at forringe tilstanden af naturtyper og levevilkårene for arter, der danner udpegningsgrundlag for internationale naturbeskyttelsesområder pga. dens omfang og afstanden til Natura 2000-områderne, idet projektet ikke medfører en øget ammoniakemission. Tilladelsen vurderes ligeledes, med samme begrundelse, at have en neutral effekt på evt. arter der er beskyttede efter EF-habitatdirektivets bilag IV eller EF-fuglebeskyttelsesdirektivet.

Viborg Kommune vurderer således, at udvidelsen af bedriftens produktionsanlæg ikke vil give anledning til væsentlige forringelser på de omkringliggende naturarealer.

VILKÅR

Baseret på ovenstående stilles ingen yderligere vilkår i forhold til ammoniak og natur.

9 BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Begrebet BAT

BAT betyder Best Available Techniques (Bedst Tilgængelige Teknik) og er en fællesbetegnelse for teknikker og teknologier, som kan begrænse forurening fra stalde eller lagre. BAT-begrebet dækker desuden over teknikker og teknologier til begrænsning af vand- og energiforbruget.

Et husdyrbrug skal reducere ammoniakfordampningen til et niveau svarende til fordampningen ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik (BAT) i forbindelse med en miljøtilladelse, hvis ammoniakfordampningen overstiger 750 kg NH₃-N pr. år. BAT er ikke en statisk størrelse, men ændrer sig som følge af den teknologiske udvikling. Kravet om begrænsning af forurening ved anvendelse af BAT bidrager således til at sikre et højt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed.

Kravet til den maksimale fordampning (emissionsgrænseværdien) er fastlagt i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. Kommunen kan dog i særlige tilfælde fravige kravet, hvis ansøgeren godtgør, at det konkret ikke vil være proportionalt at opfylde kravet i forhold til, hvad der er økonomisk eller teknisk muligt som følge af den eksisterende indretning og drift.

Beregning af BAT

I nedenstående Tabel 8 er vist BAT-beregningen fra IT-ansøgningen.

Tabel 8. Samlet BAT beregning

Samlet BAT beregning	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	1572	37	1609
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	1572	37	1609
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Det fremgår af tabel 8, at BAT-kravet overholdes.

Management på husdyrbruget handler om at tilrettelægge arbejdet, så produktionen fungerer optimalt, samtidig med at forurening begrænses og anvendelsen af hjælpestoffer minimeres. Miljøstyrelsen har ikke fastsat vejledende BAT-standardkrav vedr. management. I henhold til EU's BREF-notat er godt landmandskab en vigtig del af BAT. I henhold til dokumentet er det BAT at:

- Føre journal over vand- og energiforbrug, og mængde af husdyrfoder.
- Have en nødfremgangsmåde til at håndtere ikke planlagte emissioner og hændelser.
- Iværksætte et reparations- og vedligeholdelsesprogram for at sikre, at bygninger og udstyr er i driftsklar stand, samt at faciliteterne holdes rene.
- Planlægge aktiviteter på anlægget korrekt, såsom levering af materialer og fjernelse af produkter og spild.
- Lave gødningsplan

Gylle opbevares forsvarligt i en lukket og tæt beholder. Der føres jævnligt tilsyn med flydelaget, hvortil der føres logbog, og ved tømning sikres det at gyllebeholderen forsat er i fin stand.

Produktionen følger kommunale regler for håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som tilfredsstillende.

Der sikres en optimal drift af ejendommen ved:

- Foder tilpasses løbende.
- Staldene gennemgås dagligt med henblik på at opdage lækager.
- Der foretages løbende service på foderanlæg, elkabler og pumper af aut. installatør.
- Alle elinstallationer efterses hvert 5. år.
- Anlæg og tekniske installationer renses, vedligeholdes og udskiftes i en sådan grad, at det sikrer korrekt brug og effekt.
- Alle aktiviteter planlægges grundigt.
- Affald fjernes løbende fra ejendommen.
- Der føres logbog over flydelaget på ejendommens gyllebeholder.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Overordnet vurderer Viborg Kommune, at husdyrholdet med det givne staldsystem kan leve op til kravene i lovgivningen.

Der er stillet vilkår om, at virksomheden for egen regning skal eftervise, at vilkår om lugt og støj er overholdt, hvis tilsynsmyndigheden skønner, at vilkårene er overtrådt. På denne baggrund stilles ikke yderligere vilkår.

10 SAMLET KONKLUSION

Viborg Kommune vurderer:

- at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbruget og til at modvirke eventuelle skadelige virkninger på miljøet
- at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne
- at de kort- og langsigtede miljøpåvirkninger og den samlede miljøpåvirkning fra husdyrbrugets produktion bliver begrænset til et acceptabelt niveau, når de til enhver tid gældende generelle miljøregler for den pågældende type husdyrbrug og vilkårene i miljøgodkendelsen overholdes
- at husdyrbrugets produktion overordnet betraget ikke medfører en øget husdyrproduktion og en øget miljøpåvirkning i kommunen, idet strukturudviklingen går mod færre men større bedrifter
- at produktionen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af:
  - nabobeboelser
  - Natura 2000-områder og natur i øvrigt
  - landskabelige værdier og værdifulde kulturmiljøer

11 GODKENDELSENS GYLDIGHED, KLAGEVEJLEDNING OG UNDERRETNING

11.1 GODKENDELSENS GYLDIGHED

Virksomheden må i henhold til Husdyrbrugloven, § 16b, ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt, herunder med hensyn til affaldsfrembringelsen, på en måde, der indebærer forøget forurening i forhold til det hermed tilladte, før udvidelsen eller ændringerne er godkendt af Viborg Kommune.

Hvis virksomheden ønskes ændret eller udvidet, skal Viborg Kommune i henhold til lovens § 16b, stk. 2 have meddelelse herom, inden ændringen eller udvidelsen foretages.

Opmærksomheden henledes på, at denne tilladelse efter Husdyrbrugloven ikke fritager virksomheden for de nødvendige tilladelser/anmeldelser i henhold til anden lovgivning.

Viborg Kommune skal som tilsynsmyndighed påse, at denne godkendelse og den øvrige miljølovgivning overholdes.

11.2 KLAGEVEJLEDNING OG SØGSMÅL

Tilladelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jf. Husdyrbrugloven § 84 - 87.

Indgivelse af klage

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.naevneneshus.dk.

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det.

Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefristen er 4 uger fra offentliggørelsen. Offentliggørelsen finder sted den 2. juni 2021. En eventuel klage skal være tilgængelig for Viborg Kommune i Klageportalen senest den 30. juni 2021.

Gebyr

Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Du betaler med betalingskort i Klageportalen.

Virkning af klage

En klage over miljøtilladelsen har ikke opsættende virkning på retten til at udnytte tilladelsen medmindre Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemmer andet, jf. § 81 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. Udnyttelse af godkendelsen eller anden afgørelse kan dog kun ske under opfyldelse af vilkårene, som er fastsat i afgørelsen.

Domstolene

Søgsmål kan anlægges for domstolene i henhold til § 90 i Husdyrloven. Fristen er 6 måneder fra godkendelsen er meddelt.

11.3 UNDERRETNING OM TILLADELSEN

Kopi af tilladelsen er sendt til:

- Embedslægeinstitutionen Nord, Langelandsvej 8, 8940 Randers SV. (senord@sst.dk)
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia. (mail@dkfisk.dk)
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup.
(nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk)
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1. sal, 1611 København V.
(ae@ae.dk)
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 2188, 1017 København K. (fbr@fbr.dk)
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. (dnviborg-sager@dn.dk)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 5, 7182 Bredsten (himmerland@sportsfiskerforbundet.dk)
- Friluftsrådet Limfjord Syd, (limfjordsyd@friluftstraadet.dk)
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N (husdyr@ecocouncil.dk)
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140. København V, (natur@dof.dk, viborg@dof.dk)